

Лекція 7. Аналітичні документи аналізу політики

1. Види досліджень політики та види аналітичних документів
2. Структура аналітичного документа.
3. Зелена книга політики
4. Біла книга політики
5. *Відмінності аналітичного документу дослідження політики та аналізу політики

Типи аналітичних документів

Внутрішнього користування

Типи аналітичних документів

Зовнішнього користування

Джерела відкритої інформації

Телебачення

є ефективним джерелом отримання аналітичної інформації.

наглядність

Відео сюжети

щодо економічного та соціального стану окремого регіону, області чи підприємства можуть міститися в кореспондентських оглядах, інтерв'ю з місцевими жителями

Коментарі до сюжетів

політологів, експертів, аналітиків дають можливість отримати альтернативні погляди на проблему

Газети та журнали

аналітичні роботи

Місцева преса

прес-релізи

інших друкованих видань

доповіді

Інтернет

огляди

Відео-курс
"ЗАСАДИ АНАЛІЗУ
ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ"

РОМАН КОБЕЦЬ

експерт з питань
аналізу політики

Аналіз політики
для демократії

1. Види досліджень державної політики та типи аналітичних продуктів

❖ Види досліджень державної політики

- ✓Визначення змісту політики
- ✓Дослідження процесу політики
- ✓Дослідження результатів політики
- ✓Оцінювальні дослідження

Відео-курс
"ЗАСАДИ АНАЛІЗУ
ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ"

РОМАН КОБЕЦЬ

експерт з питань
аналізу політики

Аналіз політики
для демократії

❖ Види досліджень державної політики

- ✓ Дослідження позиції стейкхолдерів
- ✓ Інформація для процесу вироблення політики
- ✓ Обстоювання процесу
- ✓ Обстоювання політики

- У цій схемі поняття «рівень зацікавленості» буде означати, що дана група зацікавлена = хоче = має свою вигоду в реалізації проекту
- **Аналіз стейкхолдерів** – це багатоетапний процес: можуть з'явитися групи, про які ми раніше не чули

	Група стейкхолдерів	Інтереси стейкхолдерів	Обґрунтування зарахування цієї групи стейкхолдерів до даної категорії
Високий рівень зацікавленості	1. Ветерани/УБД 2. Родини УБД, загиблих/без вісті	Гідне ставлення, відновлення здоров'я, добробут, пільги Здоров'я УБД, пам'ять про Героя, гідне ставлення, фінансування, пільги	
небезпечні	Байдужі – пенсіонери НЕБЕЗПЕЧНІ - «ЖДУНИ», «Консерви» Корупціонери в Мінобороні	«	

У цій схемі поняття «рівень зацікавленості» буде означати, що дана група зацікавлена = хоче = має свою вигоду в реалізації проекту
Аналіз стейкхолдерів – це багатоетапний процес: можуть з'являтися групи, про які ми раніше не чули

- Аналітичний документ є головним інструментом комунікації, який використовують фахівці політики для повідомлення співтовариства учасників політики результатів своїх досліджень в галузі політики.
- Для всіх тих, хто бере безпосередню участь в дослідженні політики, прямою цільовою аудиторією їхніх аналітичних документів є фахівці політики, дослідники або аналітики. Прямий зв'язок між цими двома областями в тому, що аналітики велику частину своєї роботи із складання аналітичних документів засновують на працях дослідників.
- Проте, документи, складені аналітиками, значно відрізняються від робіт дослідників, оскільки прямо призначені для розробників і перебувають під міцним впливом тісного зв'язку зі своїми клієнтами

- Загальні елементи аналітичного документа:
- Назва
- Зміст
- Анотація/резюме
- Вступ
- Опис проблеми
- Варіанти політики
- Висновки і рекомендації
- Додатки
- Бібліографія
- Посилання

Відео-курс
"ЗАСАДИ АНАЛІЗУ
ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ"

РОМАН КОБЕЦЬ

експерт з питань
аналізу політики

Аналіз політики
для демократії

Типи аналітичних документів

- ✓ Policy study \ аналітична доповідь
- ✓ Policy paper \ «Рекомендація щодо політики»
- ✓ Policy Green Book \ «Зелена книга політики»
- ✓ Policy White Book \ «Біла книга політики»
- ✓ Policy brief \ аналітична записка)
- ✓ Policy note \ нотатка до політики

Відео-курс
"ЗАСАДИ АНАЛІЗУ
ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ"

РОМАН КОБЕЦЬ

експерт з питань
аналізу політики

Аналіз політики
для демократії

Типи аналітичних документів

- ✓Policy monitoring \ моніторинг політики
- ✓Policy Evaluation \ оцінка політики
- ✓Експертний висновок щодо проекту рішення
- ✓Експертний висновок щодо прогнозу \ оцінки регуляторного впливу
- ✓Аналіз позицій стейкхолдерів
- ✓Прогнози впливу різних варіантів політики на стан проблеми
- ✓Прогнози імплементаційних ризиків політики

Розрізняють такі аналітичні документи:

- **аналітичний огляд** (найбільш повна систематизація та узагальнення явищ, подій, інших чинників, які мають бути враховані при підготовці та прийнятті управлінських рішень);
- **аналітична доповідь** (структурований виклад якоїсь події або явища з прогнозом їх розвитку та конкретними пропозиціями стосовно заходів, які мають бути здійснені);
- **аналітична записка** (структурований виклад якогось конкретного питання з його оцінкою);
- **службова записка**, до якої додається **аналітичний звіт**.

Відео-курс
"ЗАСАДИ АНАЛІЗУ
ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ"

РОМАН КОБЕЦЬ

експерт з питань
аналізу політики

Аналіз політики
для демократії

2. Структура аналітичних документів

❖ Загальна структура дослідження :

- ✓ Висновки
- ✓ Методологія дослідження
- ✓ Головна частина
- ✓ Додатки

Аналіз політики для демократії

❖ **Методологія дослідження :**

Предмет дослідження :

- ✓ Тематичні межі;
- ✓ Часові межі;
- ✓ Географічні межі;

Джерела інформації:

- ✓ Офіційні джерела;
- ✓ Оприлюднена інформація;
- ✓ Самостійно зібрана інформація;

Аналіз політики для демократії

❖ **Методологія дослідження :**

Обмеження:

- ✓ Які були труднощі зі збором інформації;
- ✓ Яку інформацію не вдалося отримати

3. «Зелена книга політики»

I. Проблема та її причини

- ✓ Ознаки проблеми
- ✓ Проблема (її важливість, масштаб і вплив)
- ✓ Причини її виникнення та загострення
- ✓ Заінтересовані сторони: інтереси та очікування
- ✓ Наслідки існування проблеми (в подальшому якщо проблему не буде вирішено?)
  - Як це позначиться на суспільному житті?
  - Якими будуть масштаби цього явища?
  - Що перешкоджає подоланню проблеми?

Відео-курс
"ЗАСАДИ АНАЛІЗУ
ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ"

РОМАН КОБЕЦЬ

експерт з питань
аналізу політики

Аналіз політики
для демократії

3. «Зелена книга політики»

II. Оцінка політики щодо наявної проблеми

- ✓ Які заходи чинної цільової програми спрямовані на вирішення проблеми?
- ✓ До яких результатів і наслідків вона призвели (критерії оцінки) та чому?
- ✓ У чому полягають помилки / перешкоди реалізації заходів чинної цільової програми вирішити проблему?
- ✓ Хто підтримував / не підтримував спроби вирішити проблему в межах чинної програми і чому?

Відео-курс
"ЗАСАДИ АНАЛІЗУ
ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ"

РОМАН КОБЕЦЬ

експерт з питань
аналізу політики

Аналіз політики
для демократії

3. «Зелена книга політики»

III. Можливості вирішення проблеми

- ✓ Наскільки важливою видається проблема заінтересованим сторонам?
- ✓ Яких цілей слід досягти, аби вирішити проблему?
- ✓ Якими можуть бути способи вирішення проблеми?
- ✓ Які варіанти вже вироблено?

4. «Біла книга політики»

I. Висновки \ Рекомендація

II. Методологія та джерела інформації

III. Визначення проблеми / нових можливостей, які потребують зміни політики

- ✓ Які симптоми проблеми у суспільному житті?
- ✓ Які проблеми зумовлюють ці симптоми?
- ✓ Які будуть наслідки і для кого, якщо проблему не вирішуватимуть?
- ✓ Які є групи інтересів щодо вирішення визначених проблем?

4. «Біла книга політики»

IV. Цілі політики щодо вирішення проблеми

V. Варіанти політики:

- ✓Що треба змінити?
- ✓Які критерії оцінки варіантів?
- ✓Які можливі варіанти вирішення проблеми?
- ✓У чому переваги та хиби того чи іншого варіанта?
- ✓Яку політику та чому пропонується обрати?

4. «Біла книга політики»

VI. Опис впровадження обраного варіанту

- ✓Які наслідки впровадження очікуються?
- ✓Які дії та кроки необхідно передбачити?
- ✓Які ресурси необхідні для впровадження політики?
- ✓Які перешкоди можуть виникнути та як їх подолати?

5. Рекомендації щодо написання аналітичних матеріалів

- ✓ **Висловлюйтесь стисло, не відхиляючись від теми. Пам'ятайте про ризик читача не помітити головних тез.**
- ✓ **Працюйте над кожним реченням, доки кожне слово не буде «на своєму місці».**
- ✓ **Використовуйте просту, усім зрозумілу мову.**
- ✓ **Уникайте технічної термінології або жаргонізмів, а також незнайомих скорочень.**
- ✓ **Не допускайте двох стилістичних «райнощів»: «юридизації» та «публіцистичної викривальності».**

Рекомендації до написання

використовувати
просту, всім
зрозумілу мову

використовувати
короткі речення
та абзаци

формулювати
свої думки як
пункти плану

унікати
професійних
термінів
скорочень

- ✓ Де можливо формулюйте свої думки як пункти переліку.
- ✓ Використовуйте короткі речення та параграфи.
- ✓ Використовуйте інструменти візуалізації, які суттєво полегшують сприйняття матеріалу : таблиці, графіки, діаграми, схеми, інфографіку тощо.
- ✓ Використовуйте єдиний підхід до використання аббревіатур, скорочень, виділень, маркувань у тексті.
- ✓ Не вагайтеся різати та скорочувати текст; після правки перечитайте його та знову виріжте зайве.

Відмінності між документами в областях дослідження політики і аналізу політики

Сфера відмінностей	Вид аналітичного документа	
	Дослідження політики	Аналіз політики
<i>Аудиторія</i>	Призначений для інших фахівців політики	Призначений для розробників рішень
<i>Спрямованість</i>	Рухомий проблемою: загальні рекомендації і інформація про проблему політики	Рухомий клієнтом: проектування конкретної політики для реалізації в конкретній ситуації
<i>Методологія</i>	Може включати великий обсяг первинних досліджень	Рідко включає первинні дослідження
<i>Стиль викладу/мови</i>	Може бути спеціально термінологічним і суто науковим	Має бути дуже ясним і простим
<i>Обсяг</i>	До 20000 слів	Звичайні не більше 5000 слів